

Bijlage 3 - Concept Verwerkersovereenkomst

Verwerkersovereenkomst

tussen

**Stichting Samenwerking
Beroepsonderwijs Bedrijfsleven**

en

(Opdrachtnemer)

Kenmerk:

DE ONDERGETEKENDEN:

1. **Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven**, gevestigd en kantoorhoudende aan de Louis Braillelaan 24, 2719 EJ te Zoetermeer, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door <de heer><mevrouw> <titel> <voorletters> <achternaam>, <functie>, hierna te noemen '**SBB**', '**Verwerkingsverantwoordelijke**' of '**opdrachtgever**',

en

2. **[Naam Verwerker]**, gevestigd en kantoorhoudend aan [adres + huisnr.] te [plaats], te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door [de heer/ mevrouw] [naam vertegenwoordiger], [functie vertegenwoordiger], hierna te noemen: "**Opdrachtnemer**" of "**Verwerker**";

Hierna tezamen aan te duiden als "Partijen",

OVERWEGENDE DAT:

- SBB met Opdrachtnemer op [datum] een Raamovereenkomst met betrekking tot het uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van [nader in te vullen] (hierna te noemen: de "Raamovereenkomst") heeft gesloten;
- Voor zover Opdrachtnemer Persoonsgegevens verwerkt ten behoeve van Opdrachtgever in het kader van de Overeenkomst kwalificeert Opdrachtgever krachtens artikel 4, onderdeel 7 en onderdeel 8, van de AVG als Verwerkingsverantwoordelijke voor de Verwerking van Persoonsgegevens en Opdrachtnemer als Verwerker;
- Opdrachtnemer de betreffende Persoonsgegevens alleen in opdracht van SBB verwerkt en niet voor eigen doeleinden.
- Partijen in deze Verwerkersovereenkomst, zoals bedoeld in artikel 28, derde lid, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, hierna te noemen "AVG", hun afspraken over de Verwerking van Persoonsgegevens door Opdrachtnemer wensen vast te leggen.
- Deze Verwerkersovereenkomst, indien van toepassing, alle eerdere Overeenkomst(en) van gelijke strekking tussen Partijen vervangt.

KOMEN OVEREEN:

1. DEFINITIES

De hierna en hiervoor in deze Verwerkersovereenkomst vermelde, met een hoofdletter geschreven definities, hebben de volgende betekenis:

- 1.1 Persoonsgegevens: alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, die Opdrachtnemer in het kader van de Overeenkomst ten behoeve van Opdrachtgever verwerkt.
- 1.2 Verwerking: een bewerking of een geheel van bewerkingen in het kader van de Overeenkomst met betrekking tot Persoonsgegevens, of een geheel van Persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen.
- 1.3 Overeenkomst: de Overeenkomst tussen SBB en Opdrachtnemer: [naam overeenkomst] van [datum], met kenmerk [kenmerk].
- 1.4 Verwerkersovereenkomst: deze overeenkomst inclusief overwegingen en bijbehorende bijlagen.

- 1.5 Betrokkene: degene op wie een Persoonsgegeven betrekking heeft.
- 1.6 Inbreuk in verband met Persoonsgegevens: een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte Persoonsgegevens.
- 1.7 AVG: Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de Richtlijn 95/46/EG (Algemene Verordening Gegevensbescherming).

2. TOTSTANDKOMING, DUUR EN EINDE VAN DE VERWERKERSOVEREENKOMST

- 2.1 Deze Verwerkersovereenkomst treedt in werking op de datum waarop Partijen de Overeenkomst hebben ondertekend.
- 2.2 Deze Verwerkersovereenkomst eindigt van rechtswege nadat en voor zover Opdrachtnemer alle persoonsgegevens overeenkomstig artikel 10 heeft gewist of terugbezorgd.
- 2.3 Geen van beide Partijen kan deze Verwerkersovereenkomst tussentijds opzeggen.

3. VOORWERP VAN DE VERWERKERSOVEREENKOMST

- 3.1 Deze Verwerkersovereenkomst regelt de Verwerking van Persoonsgegevens door Opdrachtnemer in het kader van de Overeenkomst.
- 3.2 De aard en het doel van de Verwerking, het soort Persoonsgegevens en de categorieën van Betrokkenen zijn in Bijlage 1 omschreven.
- 3.3 Opdrachtnemer garandeert de toepassing van passende technische en organisatorische maatregelen, opdat de Verwerking aan de vereisten van de AVG voldoet en de bescherming van de rechten van de Betrokkene is gewaarborgd.
- 3.4 Opdrachtnemer garandeert te voldoen aan de vereisten van de toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de verwerking van Persoonsgegevens.
- 3.5 Voor zover het bepaalde in de Verwerkingsovereenkomst strijdig is met het bepaalde in de Overeenkomst, prevaleert het bepaalde in de Verwerkersovereenkomst.

4. OMVANG VERWERKINGSBEVOEGDHEID OPDRACHTNEMER

- 4.1 Opdrachtnemer Verwerkt de Persoonsgegevens uitsluitend in opdracht van en op basis van schriftelijke instructies van Opdrachtgever behoudens afwijkende wettelijke voorschriften die op Opdrachtnemer van toepassing zijn.
- 4.2 Indien een instructie als bedoeld in het eerste lid naar het oordeel van Opdrachtnemer in strijd is met een wettelijk voorschrift inzake gegevensbescherming, stelt hij Opdrachtgever daarvan voorafgaand aan de verwerking in kennis, tenzij een wettelijk voorschrift deze kennisgeving verbiedt.
- 4.3 Opdrachtnemer heeft geen zeggenschap over het doel en de middelen voor de Verwerking van Persoonsgegevens. Voor zover niet anders is bepaald in deze Verwerkersovereenkomst, neemt Opdrachtnemer geen beslissingen over het gebruik van de Persoonsgegevens, de verstrekking aan derden en de duur van de opslag van Persoonsgegevens. De zeggenschap over de Persoonsgegevens verstrekt onder deze Verwerkersovereenkomst komt nimmer bij Opdrachtnemer te berusten.

- 4.4 Opdrachtnemer schakelt geen derden (subverwerkers) in zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SBB. Subverwerkers van Opdrachtnemer worden genoemd in bijlage 3. SBB kan de toestemming om subverwerkers in te schakelen aan nadere voorwaarden verbinden. Opdrachtnemer verzekert in ieder geval dat de subverwerker zich richt naar de instructies van SBB, tot geheimhouding verplicht is en de nodige beveiligingsmaatregelen ten opzichte van de gegevensverwerking neemt. Alle relevante verplichtingen uit deze Verwerkersovereenkomst voor de bescherming en beveiliging van de Persoonsgegevens worden overgenomen in de overeenkomst met de subverwerker.
- 4.5 Het is Opdrachtnemer niet toegestaan Persoonsgegevens aan anderen dan SBB te verstrekken, tenzij op schriftelijk verzoek van SBB, of met diens schriftelijke toestemming. Opdrachtnemer is verplicht schriftelijk te bevestigen dat een verstrekking heeft plaatsgevonden, waarbij hij exact de verstrekte Persoonsgegevens, de Betrokkene(n), de ontvanger(s) en het moment van verstrekking dient te beschrijven.
- 4.6 Opdrachtnemer zal, tenzij hij hiervoor uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming heeft verkregen van SBB, geen Persoonsgegevens verwerken of laten verwerken door hemzelf of door derden in landen buiten de Europese Economische Ruimte ("EER").
- 4.7 Indien Opdrachtnemer op grond van een wettelijke verplichting gegevens dient te verstrekken, verifieert opdrachtnemer de grondslag van het verzoek en de identiteit van de verzoeker en informeert hij onmiddellijk, zo mogelijk voorafgaand aan de verstrekking, SBB ter zake.
- 4.8 Opdrachtnemer verleent SBB volledige medewerking om binnen de wettelijke termijnen te voldoen aan de verplichtingen op grond van de AVG, meer in het bijzonder de rechten van Betrokkenen, zoals, maar niet beperkt tot, een verzoek op grond van het recht op inzage, rectificatie, verwijdering ('vergetelheid'), aanvulling, beperking van de verwerking, dataportabiliteit en bezwaar.
- 4.9 De eventuele met de in de artikelen 4.5 tot en met 4.8 gemoeide kosten komen voor rekening van degene die die kosten maakt.

5. INBREUK IN VERBAND MET PERSOONSGEGEVENS

- 5.1 Beide partijen hebben een passend beleid voor de omgang met datalekken.
- 5.2 Indien Opdrachtnemer onrechtmatige Verwerkingen of inbreuken op de in artikel 7.1 genoemde beveiligingsmaatregelen signaleert, zal hij SBB hierover onmiddellijk inlichten en alle redelijkerwijs benodigde maatregelen treffen om deze en verdere onrechtmatige Verwerkingen of inbreuken te beëindigen, te voorkomen of te beperken een en ander onverminderd de verplichting van Opdrachtnemer om de eventueel door SBB daardoor geleden schade te vergoeden.
- 5.3 Opdrachtnemer informeert SBB zonder onredelijke vertraging en binnen 24 uur over een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens. Hierna houdt Opdrachtnemer SBB op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen rond de Inbreuk in verband met persoonsgegevens, en van de maatregelen die Opdrachtnemer treft om de gevolgen van de inbreuk te beperken en herhaling te voorkomen. Tevens verleent Opdrachtnemer SBB volledige medewerking aan het voldoen aan de meldplicht van artikel 33 van de AVG aan de Autoriteit Persoonsgegevens en aan de Betrokkenen.
- 5.4 Partijen documenteren alle datalekken in een (incidenten)register, met inbegrip van de feiten omtrent de inbreuk in verband met Persoonsgegevens, de gevolgen daarvan en de genomen corrigerende maatregelen.

6. INTELLECTUELE EIGENDOMSRECHTEN

Alle (intellectuele) eigendomsrechten – daaronder begrepen auteursrechten en databankenrechten – op de verzameling van Persoonsgegevens, kopieën of bewerkingen daarvan, blijven te allen tijde berusten bij SBB of haar licentiegever(s).

7. BEVEILIGING

- 7.1 Met inachtneming van het bepaalde in artikel 32 AVG draagt Opdrachtnemer zorg voor passende technische en organisatorische maatregelen om Persoonsgegevens te beveiligen en te beschermen tegen ongeoorloofde of onrechtmatige Verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging. Deze maatregelen worden genoemd in bijlage 2.
- 7.2 Partijen erkennen dat het waarborgen van een passend beveiligingsniveau voortdurend kan dwingen tot het treffen van aanvullende beveiligingsmaatregelen. Opdrachtnemer waarborgt een op het risico afgestemd beveiligingsniveau.
- 7.3 Indien en voor zover Opdrachtgever daarom uitdrukkelijk schriftelijk verzoekt, zal Opdrachtnemer aanvullende maatregelen treffen met het oog op de beveiliging van de Persoonsgegevens.
- 7.4 Opdrachtnemer rapporteert op eerste verzoek aan SBB over de door Opdrachtnemer genomen maatregelen aangaande de getroffen technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen en eventuele aandachtspunten daarin.
- 7.5 De met de rapportage gemoeide kosten zijn voor rekening van Opdrachtnemer.
- 7.6 Opdrachtnemer verleent Opdrachtgever bijstand bij het doen nakomen van de verplichtingen uit hoofde van de artikelen 32 tot en met 36 van de AVG.

8. GEHEIMHOUDING

- 8.1 Opdrachtnemer is gehouden tot geheimhouding van alle Persoonsgegevens en informatie die zij als uitvloeisel van deze Verwerkersovereenkomst Verwerkt, behoudens in zoverre die Persoonsgegevens of informatie klaarblijkelijk geen geheim of vertrouwelijk karakter hebben, dan wel reeds algemeen bekend zijn.
- 8.2 Indien en voor zover SBB daarom uitdrukkelijk schriftelijk verzoekt, zal Opdrachtnemer ten aanzien van de daarbij aangeduide Persoonsgegevens of informatie bijzondere maatregelen treffen met het oog op de geheimhouding daarvan, welke maatregelen onder meer kunnen inhouden de vernietiging van betrokken Persoonsgegevens of informatie zodra de noodzaak voor Opdrachtnemer daarvan nog langer kennis te nemen, is komen te vervallen.
- 8.3 Opdrachtnemer zal in haar overeenkomsten met het personeel van Opdrachtnemer bedingen dat door die personen op overeenkomstige wijze als in artikel 8.1 en 8.2 bepaald geheimhouding zal worden betracht ten aanzien van alle Persoonsgegevens en informatie die zij in het kader van hun werkzaamheden voor Opdrachtnemer Verwerken. Opdrachtnemer staat er jegens SBB voor in dat de bedoelde bedingen door de betrokken personen zullen worden nageleefd.
- 8.4 Na afloop van de Overeenkomst en deze Verwerkersovereenkomst blijft dit artikel 8 en de hierin besproken geheimhouding van kracht.

9. AANSPRAKELIJKHEID

- 9.1 Opdrachtnemer is aansprakelijk voor een door de Autoriteit Persoonsgegevens opgelegde bestuurlijke boete dan wel door Betrokkene(n) of SBB geleden schade, voor zover die bestuurlijke boete respectievelijk die geleden schade het gevolg is van toerekenbaar tekortschieten in de nakoming van haar verplichtingen door Opdrachtnemer.
- 9.2 Partijen kunnen in het kader van deze verwerkersovereenkomst geen beroep doen op een aansprakelijkheidsbeperking die is opgenomen in de Overeenkomst of een andere tussen Partijen bestaande overeenkomst of regeling.

- 9.3 Het bepaalde in dit artikel laat onverlet de rechtsmiddelen die de aangesproken Partij op grond van de geldende wet- of regelgeving ter beschikking staan.

10. CONTROLE

- 10.1 SBB controleert op elk door haar gewenst moment dan wel laat op elk door haar gewenst moment de Verwerkingen en de naleving van de overeengekomen technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen van Opdrachtnemer controleren, dan wel die van door Opdrachtnemer ingeschakelde derden, en de naleving van de in artikel 5 genoemde maatregelen die nodig zijn om aan de meldplicht, bedoeld in artikel 33 van de AVG, te voldoen.
- 10.2 Opdrachtnemer zal alle redelijkerwijs benodigde medewerking verlenen aan de controle dan wel audit en er voor zorg dragen ook de door hem ingeschakelde derden hiertoe de redelijkerwijs benodigde medewerking zullen verlenen.
- 10.3 Het uitvoeren van een controle dan wel audit zal niet tot een vertraging van de door Opdrachtnemer in het kader van de Overeenkomst en deze Verwerkersovereenkomst te verrichten werkzaamheden mogen leiden. Indien dat onverhoopt toch het geval is, zullen Partijen in overleg treden teneinde daarvoor zo snel mogelijk een oplossing te vinden.
- 10.4 De met de controle dan wel audit gemoeide kosten zijn voor rekening van SBB tenzij uit de controle blijkt dat Opdrachtnemer is tekortgeschoten in de nakoming van zijn verplichting(en) uit deze Verwerkersovereenkomst en/of de Overeenkomst.
- 10.5 Opdrachtnemer voert de door SBB aangegeven aanbevelingen ter verbetering uit binnen de daartoe door SBB te bepalen termijn.

11. BEWAARtermijnen, TERUGGAVE EN Vernietiging van Persoonsgegevens

- 11.1 Opdrachtnemer bewaart de Persoonsgegevens niet langer dan strikt noodzakelijk, waaronder begrepen de wettelijke bewaartermijnen of een eventueel tussen Partijen gemaakte afspraak over bewaartermijnen zoals vastgelegd in Bijlage 1. In geen geval bewaart Opdrachtnemer de Persoonsgegevens langer dan tot het einde van deze Verwerkersovereenkomst. SBB bepaalt of en zo ja hoe lang gegevens bewaard moeten blijven.
- 11.2 Bij beëindiging van de Verwerkersovereenkomst, of indien van toepassing aan het einde van de overeengekomen bewaartermijnen, of op schriftelijk verzoek van SBB zal Opdrachtnemer, tegen redelijke kosten, naar keuze van SBB, de Persoonsgegevens onherroepelijk (doen) vernietigen of teruggeven aan SBB. Op verzoek van SBB verstrekt Opdrachtnemer bewijs van het feit dat de gegevens onherroepelijk zijn vernietigd of verwijderd. Eventuele teruggave van de gegevens zal in een algemeen gangbaar, gestructureerd en gedocumenteerd gegevensformaat langs elektronische weg plaatsvinden. Indien teruggave, onherroepelijke vernietiging of verwijdering niet mogelijk is, stelt Opdrachtnemer SBB daarvan onmiddellijk op de hoogte. In dat geval garandeert Opdrachtnemer dat hij de Persoonsgegevens vertrouwelijk zal behandelen en niet langer zal verwerken.

12. SLOTBEPALINGEN

- 12.1 Op deze Verwerkersovereenkomst zijn de bepalingen van de Overeenkomst van toepassing voor zover daarvan in deze Verwerkersovereenkomst niet wordt afgeweken. Bij strijdigheid tussen bepalingen uit deze Verwerkersovereenkomst en de Overeenkomst prevaleren de bepalingen uit deze Verwerkersovereenkomst.
- 12.2 Afwijkingen van deze Verwerkersovereenkomst zijn slechts bindend voor zover zij uitdrukkelijk tussen Partijen schriftelijk zijn overeengekomen.
- 12.3 Op deze Verwerkersovereenkomst is Nederlands recht van toepassing.

- 12.4 Algemene leveringsvoorwaarden dan wel andere algemene of bijzondere voorwaarden van Opdrachtnemer zijn niet van toepassing op deze Verwerkersovereenkomst en worden door SBB uitdrukkelijk van de hand gewezen.
- 12.5 Na afloop van de Overeenkomst en de Verwerkersovereenkomst blijven de lopende verplichtingen van Opdrachtnemer in stand, zoals, doch niet beperkt tot overdracht, signalering van ongeautoriseerde Verwerkingen en geheimhouding, als ook nader bepaald in de artikelen 4.8, 5.2, 5.3 en 8.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

**Stichting Samenwerking
Beroepsonderwijs Bedrijfsleven**

[Bedrijfsnaam Verwerker]

Naam:
Functie:
Datum:

Naam:
Functie:
Datum:

Handtekening:

Handtekening:

Bijlage 1. De Verwerking van Persoonsgegevens

In deze bijlage moet in ieder geval het volgende nader worden gespecificeerd:

Het onderwerp/aard en doel van de Verwerking	
Het soort Persoonsgegevens	
Beschrijving categorieën Persoonsgegevens	
Beschrijving categorieën Betrokkenen	
Beschrijving categorieën ontvangers van Persoonsgegevens	
Bewaartermijnen	

Bijlage 2. Passende technische en organisatorische maatregelen (artikel 7)

Deze Bijlage beschrijft de technische en organisatorische maatregelen en procedures die Verwerker zal nemen om de verwerking van Persoonsgegevens passend te beveiligen.

[invullen door Opdrachtnemer]

Bijlage 3. Subverwerkers en contactpersonen bij datalek

Subverwerkers

Opdrachtnemer schakelt de navolgende Subverwerker(s) in bij de uitvoering van deze verwerkersovereenkomst:

Naam subverwerker	Vestigingsplaats

Contactpersonen bij datalek

SBB

Contactpersoon
Telefoonnummer
E-mail

[Naam verwerker]

Contactpersoon
Telefoonnummer
E-mail